Laura Francke
Opetusneuvos
Opetushallitus

26.2.2025 OPH-292-2025

Opetushallituksen asiantuntijalausunnon täydennys / HE 212/2024 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Perusopetuslain muutoksen yhteydessä sivistysvaliokunta oli 11.2.2025 kiinnostunut tupakkatuotteiden häiriökäytöstä koulussa. Opetushallitus täydentää omaa asiantuntijalausuntoaan tupakkatuotteiden osalta.

Perusopetuslain mukaisesti rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Tällä perusteella tupakan voi ottaa haltuun. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Tämä ei koske tupakan ja muiden tupakkatuotteiden haltuunottoa vaarallisena esineenä.

Puhelin on häiritsevä esine ja siihen saa käyttää voimakeinoja, mutta kynnys on korkea, koska suhteutuu tilanteen vakavuuteen. Tähän viittasin valiokunnan puheessani. Jos tupakkatuotteilla häiritään, se voidaan katsoa häiritseväksi esineeksi, joten siihenkin saisi käyttää voimakeinoja, mutta kynnys on korkea, koska suhteutuu tilanteen vakavuuteen.

Oikeus tavaroiden tarkastamiseen ei koske tupakan ja muiden tupakkatuotteiden haltuun ottamista. Eli reppua tai taskuja ei saa tarkastaa, jos siellä epäillään olevan tupakkaa.

Täällä tarkemmin Opetushallituksen sivuilla perusopetuksen kurinpitokeinoista, kuten esineen poisottaminen ja tavaroiden tarkastaminen:

https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kurinpitokeinot-ja-turvaamistoimenpiteet-perusopetuksessa

Opetushallitus päivittää Kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden nettisivuja ensi syksynä. Nettisivuille voidaan lisätä myös tupakkatuotteista ja sen luonteesta häiritsevänä esineenä, jos se selkeyttää tilannetta.

Jotta tupakan saisi tarkastaa repusta/laukusta/taskusta, siihen tarvittaisiin lainsäädäntömuutos.